

Paróka teszi az embert

A TALIZMÁN Bécsi zenés bohózat az utolsó premier

Ha egy férfi egyszerre több nőnek is udvarol, és az kiderül, akkor hajszíntől függetlenül borítékolható a konfliktus

A talizmán című darab tegnapi premierje volt az évad utolsó nagyszínházi bemutatója a kecskeméti Katona József Színházban.

Popovics Zsuzsanna

A szatíra osztrák nagymestere, Johann Nestroy bohózatát adta elő a társulat. A zenés komédia rendezője, Keszég László először dolgozott Kecskeméten. Örömmel fogadta a felkérést, mivel is-

meri és figyelemmel kíséri a színház történéseit. Nestroy bohózatának főszereplője Titusz (Porogi Ádám), akinek egyetlen bűne, hogy vörös a haja. A borbélylegényt emiatt elutasítja, kirekeszti a környezete: nem kap munkát, kitagadják örökségéből. Ám, amikor talizmánként kap egy barna parókát, látszólag minden problémája megoldódik. De ahogy az lenni szokott a bohózatokban és az életben, minden viszonylagos, és az új helyzet új bajokat szül.

Titusznak lehetne más a nyelve, a bőrszíne, a vallása, az előítéletes környezete akkor is kikezdené és ellehetetlenítené. Hasonló helyzetbe bárki bármikor kerülhet, és élete során mindenki kerül is. Mégsem tanul belőle az ember, és alkalomadtán maga bántja azt, aki valamiben más, mint ő vagy a többség.

- Sikerült megfejteti, hogy miért vagyunk ilyenek? - kérdeztük Keszég Lászlót.

- Nem, ez valami ősi dolog - válaszolt. - Az én megfejté-

sem, hogy az önbizalomhiány, a bizonytalanság és a félelem áll a jelenség hátterében. Ha önmagunkkal nem vagyunk rendben, akkor könnyű találni egy bűnbakot. A talizmán a mindenkori bűnbakról szól. A bécsi szerző kétszáz éve íródott darabja a különbségek pellengérezését, a más-tól való félelmet jeleníti meg, ami napjainkban is jelen van. Ilyen értelemben nem sokat fejlődöttünk, sajnos nem változott a világ.

► TOVÁBBI AK 3. OLDALON

Paróka teszi az embert

KESZÉG LÁSZLÓ: Mindennek az alapja, hogyan viszonyulunk egymáshoz

► Folytatás az 1. oldalról

A darab főhőse, Titusz számára átok a vörös haj, amitől nem tud szabadulni. Amikor a Márki (Kocsis Pál) megajándékozza egy barna parókéval, átváltozik az élete. Megfordul a szerencséje, és az addigi balsorsa helyett mindent sikerre visz. Csakhogy megjelenik a féltékenység, az ármánykodás is körülötte és félreértések sora szül mulatságos helyzeteket.

– Törvényszerű, hogy az új helyzetek új problémákkal járnak? – kérdeztük a rendezőt, Keszég Lászlót.

– Ez általában így működik. Az új igények és lehetőségek új bajokat is teremtenek. A jó és a rossz kéz a kézben halad. Minden attól függ, kinek milyen a problémamegoldó képessége.

– Az előadás kosztümös, az arisztokrácia világát idézi. Ez lényeges momentum?

– Abszolút. A darabnak nincs is máshogy értelme. Kellenek azok a finomságok, amik jellemezték a bécsi udvart, és a mi drabális korunkban már nincsenek meg. A kosztümös megoldásnak ez az oka.

– Mennyire érthető a kétszáz éve íródott szöveg?

– A színházcsinálók hálás

FOTÓ: HUSZ CSABA

A talizmán főhőse, Titusz számára átok a vörös haj

helyete, hogy újra tudják fordítani a régen íródott külföldi darabokat. Mi Eörsi István fordításával dolgozunk, amit 16-17 éve készített. A talizmán

igazi gyöngyszem, ezért is maradt fenn ennyi ideig.

– A mai társadalomnak is tükröt tart Nestroy?

– Görbe tükröt.

– Hogy „fér bele” egy bohózatba olyan komoly téma, mint a kirekesztés, az elutasítás?

– A bohózat kemény műfaj. Általában összekeverik a komédiával, pedig a kettő teljesen különbözik. A bohózatban soha nem jó fejek egymással az emberek. A francia változatban ráadásul a jó nem nyeri el végső jutalmát, a rossz a büntetését.

Nestroy, az osztrák Molière elvarrja a szálakat oly módon, hogy mindenki számára megnyugtató megoldások születnek. A mögöttük húzódó hazugságokat természetesen nem szünteti meg teljesen. Van annyira cinikus, tapasztalt és intelligens, hogy tudja, az adott viszonyrendszer nem fog megszűnni. Ilyen értelemben mindenféle társadalomnak és emberi szituációnak tükröt tart, mert az emberi viszonyokat forgatja ki. Hiszen mindennek az az alapja, hogy az egyik ember miként viszonyul a másikhoz. Ez a mikrorendszer fontos összetevője a világnak.

– Ha szert tenne a Tituszhoz hasonló talizmánra, használná?

– Nagy valószínűséggel igen.

– Mire?

– Arra, hogy a családom boldogsága hosszú generációkon keresztül biztosítva legyen.